

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ:

ΤΑΞΗ:Β...

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ (ΙΛΙΑΔΑ)

Ραψωδία Α 1-53

ΠΡΟΟΙΜΙΟ στ. 1-7

1. Επίκληση στη Μούσα- Καλλιόπη (θεόπνευστο έργο, συνδρομή θείου για ένα δύσκολο εγχείρημα)
2. Επιγραμματική παρουσίαση θέματος (μῆνις)
3. Χρονική αφετηρία (φιλονικία Αγαμέμνονα- Αχιλλέα)
4. Θέληση κάποιου θεού (Δίας)
5. Παρουσίαση πρωταγωνιστών

Δραστηριότητα 1

5'

Στο προοίμιο της Ιλιάδας βρίσκουμε τα δύο πρώτα μέρη:

Επίκληση: Η επίκληση είναι το σημείο όπου ο ποιητής ζητά από τη Μούσα να τον βοηθήσει να αφηγηθεί την ιστορία. Στην περίπτωση της Ιλιάδας, στους στ.

Διήγηση: Η διήγηση ξεκινά αμέσως μετά την επίκληση και αναφέρεται στα γεγονότα που προκάλεσε ο θυμός του Αχιλλέα. Το σημείο αυτό παρουσιάζει τις συνέπειες του θυμού και τα τραγικά αποτελέσματα για τους Αχαιοούς, στους στ....., και δίνεται η *χρονική αφετηρία* της αφήγησης στους στ.

Δραστηριότητα 2

ΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΣΠΙΤΙ

Να ανατρέξετε στο προοίμιο της Οδύσσειας και να εντοπίσετε τις ομοιότητες και τις διαφορές με αυτό της Ιλιάδας.

ΟΜΟΙΟΤΗΤΕΣ	ΔΙΑΦΟΡΕΣ

Αφήγηση

Δραστηριότητα 3

5'

Να επιλέξετε τη σωστή απάντηση:

- Τι σημαίνει ο όρος "in medias res";
 - α) Η αφήγηση ξεκινά από το τέλος της ιστορίας.
 - β) Η αφήγηση ξεκινά από τη μέση της δράσης.
 - γ) Η αφήγηση ξεκινά από την αρχή της ιστορίας.
 - δ) Η αφήγηση επικεντρώνεται σε δευτερεύοντες χαρακτήρες.
- Σε ποιο σημείο της ιστορίας ξεκινά η αφήγηση της Ιλιάδας, σύμφωνα με το τέχνασμα του in medias res;

- ο α) Στην αρχή του Τρωικού Πολέμου.
 - ο β) Στο μέσο της διαμάχης μεταξύ Αχαιών και Τρώων.
 - ο γ) Στο τέλος του Τρωικού Πολέμου.
 - ο δ) Στην αρχή της φιλονικίας του Αχιλλέα με τον Αγαμέμνονα.
3. Ποιο γεγονός πυροδοτεί την αφήγηση στο συγκεκριμένο απόσπασμα;
- ο α) Η απόφαση του Αχιλλέα να αποχωρήσει από τον πόλεμο.
 - ο β) Η φιλονικία μεταξύ του Αχιλλέα και του Αγαμέμνονα.
 - ο γ) Ο θυμός του Απόλλωνα λόγω της προσβολής του ιερέα Χρύση από τον Αγαμέμνονα.
 - ο δ) Η άφιξη των Τρώων στα πλοία των Αχαιών.

ΣΩΣΤΟ Ή ΛΑΘΟΣ;

4. χρήση του in medias res στην Ιλιάδα βοηθά να ξεκινήσει η αφήγηση σε ένα δραματικό σημείο, χωρίς μακροσκελείς εισαγωγές.
- ο Σωστό
 - ο Λάθος
5. Το in medias res δίνει στους αναγνώστες ή ακροατές της Ιλιάδας τη δυνατότητα να μάθουν τα προηγούμενα γεγονότα μέσω αναδρομών.
- ο Σωστό
 - ο Λάθος
6. Στην Ιλιάδα, η διαμάχη μεταξύ του Αχιλλέα και του Αγαμέμνονα δεν ξεκινά την αφήγηση, καθώς παρουσιάζεται μόνο προς το τέλος του έπους.
- ο Σωστό
 - ο Λάθος

ΗΘΙΚΟ ΣΧΗΜΑ ΣΤΑ ΟΜΗΡΙΚΑ ΕΠΗ

- **Άτη:** τύφλωση του ανθρώπινου νου
- **Ύβρη:** ασέβεια, πράξη ενάντια στο θεό
- **Νέμεση :** οργή των θεών
- **Τίση:** τιμωρία των θεών (Ο Απόλλωνας τιμωρεί τον Αγαμέμνονα για την ασεβή στάση του).

Δραστηριότητα 4

15'

- Πώς εκφράζεται η "Άτη" (τύφλωση του ανθρώπινου νου) στη συμπεριφορά του Αγαμέμνονα προς τον ιερέα Χρύση; Πιστεύετε ότι ο Αγαμέμνονας είναι "τυφλωμένος" ως προς τις συνέπειες των πράξεών του; Εξηγήστε τη σκέψη σας.
- Η ύβρη είναι η ασέβεια προς τους θεούς. Πώς εκδηλώνεται η ύβρη στη στάση του Αγαμέμνονα προς τον ιερέα Χρύση; Τι πράξη κάνει ο Αγαμέμνονας που αποτελεί ύβρη σύμφωνα με το απόσπασμα;
- Ποια είναι η αντίδραση του Απόλλωνα προς την ύβρη του Αγαμέμνονα; Πώς εμφανίζεται η "Νέμεση" (η οργή των θεών) στο απόσπασμα;
- Ποια είναι η τιμωρία που επιβάλλει ο Απόλλωνας στον Αγαμέμνονα και τους Αχαιούς; Πώς η "Τίση" (η θεϊκή τιμωρία) γίνεται εμφανής στην ιστορία;

Η ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΤΟΥ ΧΡΥΣΗ

Ο ποιητής μας μεταφέρει στο στρατόπεδο των Αχαιών όπου εμφανίζεται ο Χρύσης ως **πατέρας ικέτης** που προσφέρει λύτρα για την απελευθέρωση της κόρης του αλλά και ως **ιερέας του Απόλλωνα**. Στο σκήπτρο που κρατάει ο Χρύσης υπάρχει το σύμβολο του Απόλλωνα για να φανεί με αυτόν τον τρόπο ότι ο Χρύσης είναι φορέας θεϊκής εξουσίας και θα πρέπει να του συμπεριφερθούν με σεβασμό.

Δραστηριότητα 5

10'

Η ικεσία του Χρύση προς τον Αγαμέμνονα και τον Απόλλωνα σας φέρνει στο μυαλό κάποιο παρόμοιο περιστατικό από την Οδύσσεια;

Σε τι διαφέρει η στάση του απέναντι στον Αγαμέμνονα και τον θεό;

ΙΚΕΣΙΑ ΣΤΟΝ ΑΓΑΜΕΜΝΟΝΑ = ΑΙΤΗΜΑ	ΙΚΕΣΙΑ ΣΤΟΝ ΑΠΟΛΛΩΝΑ=ΠΡΟΣΕΥΧΗ
Γονυκλησία (πέφτει στα πόδια του)	Επίκληση
Προσφώνηση	Προσφώνηση
Ευχή	Υπενθύμιση προσφορών
Προσφορά λύτρων – Αίτημα	Αίτημα ως ανταπόδοση προσφορών
Συγκαλυμμένη απειλή	Παράκληση τιμωρίας = φανερή απειλή